

โครงการพัฒนาตัวแบบการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติราชการ
ประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อเสริมสร้างขีดสมรรถนะการ
บริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

ประกอบด้วย

- รายงานฉบับสมบูรณ์ของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก
- รายงานฉบับสมบูรณ์ของการแปลงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดไปสู่แผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2554 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก
(ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด)

สารบัญ

	หน้า
1. บทสรุปผู้บริหาร	4
2. ขอบเขตการศึกษา	9
3. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	12
3.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	12
3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	14
3.3 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก พ.ศ. 2553-2556	22
4. การแปลงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดไปสู่แผนปฏิบัติราชการ ปี พ.ศ. 2554 ของกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออก	30
4.1 แนวทางการแปลงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดไปสู่แผนปฏิบัติราชการ	30
4.2 สรุปโครงการที่สำคัญ (Flagship) เบื้องต้นภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์	34
4.3 ตัวอย่างโครงการนำร่อง	38
5. ผลการวิเคราะห์แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดของที่ปรึกษาที่ปรึกษากับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่นำเสนอ ต่อ ก.บ.ก.	42
6. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ	45
7. รายงานสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ ร่วมกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	46
7.1 เอกสารประกอบการประชุมครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	77
7.2 รายชื่อคณะทำงานยกร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	122

สารบัญแนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556)	4
แผนภาพที่ 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว	6
แผนภาพที่ 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร	6
แผนภาพที่ 4 แผนภาพที่ 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน	7
แผนภาพที่ 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้ เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด	8 10
แผนภาพที่ 6 แนวทางการปรับปรุงแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด	13
แผนภาพที่ 7 สัดส่วนมูลค่า GPP และอัตราการเติบโตของมูลค่า GPP กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	14
แผนภาพที่ 8 สรุปมูลค่าผลผลิตมวลรวมรายจังหวัด (GPP) ปี 2551 และรายได้จากการท่องเที่ยวปี 2550	15
แผนภาพที่ 9 ภาพรวมศักยภาพด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	16
แผนภาพที่ 10 การวิเคราะห์ด้านเกษตรกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	17
แผนภาพที่ 11 การวิเคราะห์ด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	18
แผนภาพที่ 12 การวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	19
แผนภาพที่ 13 ภาพรวมสถานการณ์ด้านสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	20
แผนภาพที่ 14 ภาพรวมสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	22
แผนภาพที่ 15 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2553 – 2556 ที่มีอยู่เดิม	26
แผนภาพที่ 16 ผลการทบทวนเพื่อปรับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	27
แผนภาพที่ 17 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2553-2556	28
แผนภาพที่ 18 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว	29
แผนภาพที่ 19 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร	30
แผนภาพที่ 20 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategy Map)	31
แผนภาพที่ 21 กระบวนการแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ	33
แผนภาพที่ 22 ตัวอย่างการเชื่อมโยงโครงการในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว	33
แผนภาพที่ 23 ตัวอย่างการเชื่อมโยงโครงการในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร	

1. บทสรุปผู้บริหาร

เอกสารชุดนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ส่วนของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดหรือจังหวัด 2) ส่วนของการแปลงแผนพัฒนาจังหวัดหรือจังหวัดไปสู่แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2554 โดยมีทั้งหมด 8 เล่มประกอบด้วย 5 กลุ่มจังหวัดและ 3 จังหวัด และเล่มนี้เป็นของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

เพื่อให้การศึกษาและทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดภาคตะวันออก สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาในแผนพัฒนาจังหวัดของ ก.น.จ. ที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัดและนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กับกลุ่มจังหวัดนั้น การทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดจำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาที่มีความชัดเจน และมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับจังหวัด นอกจากนี้ยังต้องเป็นสิ่งที่ทุกจังหวัดภายในกลุ่มสามารถทำร่วมกันได้จริงและส่งผลกระทบต่อในเชิงเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูง

ทั้งนี้ จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ทำให้ได้ข้อสรุปว่า **กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและด้านการเกษตร** โดยเป็นสิ่งที่สามารถทำร่วมกันได้จริงทั้ง 4 จังหวัดและทำรายได้ให้กับกลุ่มจังหวัด ดังนั้นทางคณะทำงานที่ปรึกษาจึงได้ทำการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดภาคตะวันออกที่มีอยู่เดิมและได้นำเสนอร่างแผนพัฒนาจังหวัดภาคตะวันออกในระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) เพื่อแปลงไปสู่แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2554 ต่อไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 แผนพัฒนาจังหวัดภาคตะวันออก ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556)

วิสัยทัศน์

“แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับสากล และแหล่งผลิตผลไม้เมืองร้อนที่มีชื่อเสียง”

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 2 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก คือ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว
2. เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวต่อคนต่อวัน และกระจายรายได้อย่างทั่วถึงในกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ

1. การพัฒนาและเชื่อมโยงสินค้าและกิจกรรมการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานระดับสากล
2. การยกระดับศักยภาพด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว
3. การพัฒนาบุคลากรและมาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ
4. การเสริมสร้างและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
5. การพัฒนาปัจจัย/โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของ ผลไม้เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลไม้เมืองร้อน
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูป
3. เพื่อพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

กลยุทธ์ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ คือ

1. การพัฒนาปัจจัยการผลิตและประสิทธิภาพการผลิต
2. การพัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่ม/สร้างมูลค่า และให้มีคุณภาพ
3. การส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาดและการกระจายสินค้า
4. การพัฒนา/ยกระดับองค์ความรู้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

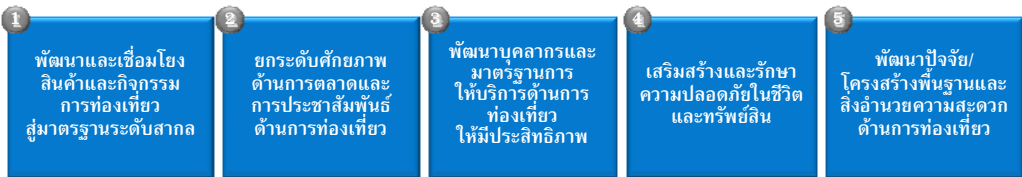
วิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัด: แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับสากล และแหล่งผลิตผลไม้เมืองร้อนที่มีชื่อเสียง

ประเด็นยุทธศาสตร์: การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว
2. เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวต่อคนต่อวัน และกระจายรายได้อย่างทั่วถึงในกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์: กลยุทธ์ของกลุ่มจังหวัดโดยยึดตามแนวทางการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่า โดยกลยุทธ์ที่เน้นสี (Highlight) คือ กลยุทธ์ของกลุ่มจังหวัดในแผนพัฒนา พ.ศ. 2553-2556 ที่ได้รับการทบทวนใหม่

แผนภาพที่ 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

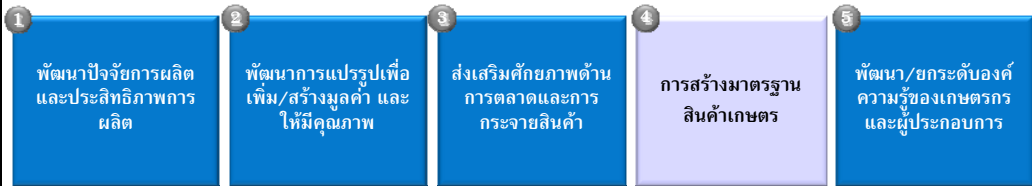
วิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัด: แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับสากล และแหล่งผลิตผลไม้เมืองร้อนที่มีชื่อเสียง

ประเด็นยุทธศาสตร์: การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลไม้เมืองร้อน
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูป
3. เพื่อพัฒนาช่องทางตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

กลยุทธ์: กลยุทธ์ของกลุ่มจังหวัดโดยยึดตามแนวทางการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่า โดยกลยุทธ์ที่เน้นสี (Highlight) คือ กลยุทธ์ของกลุ่มจังหวัดในแผนพัฒนา พ.ศ. 2553-2556 ที่ได้รับการทบทวนใหม่

แผนภาพที่ 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

นอกจากนี้ การแปลงแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัดไปสู่การปฏิบัติ จำเป็นจะต้องเป็นไปอย่างบูรณาการ โดยโครงการที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดจะต้องมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัด และมีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละโครงการ ซึ่งโครงการต่าง ๆ นั้นสามารถแบ่งความรับผิดชอบออกเป็น ระดับกระทรวง/กรม (Function-Based Projects) ระดับกลุ่มจังหวัด (Cluster-Based Projects) และระดับจังหวัด (Provincial Projects) ตามแต่ละกลยุทธ์ในแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัด ซึ่งคณะทำงานที่ปรึกษาได้นำเสนอตัวอย่างโครงการที่สำคัญในแต่ละกลยุทธ์ และจำแนกตามขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานไว้เบื้องต้น ดังแสดงในแผนภาพที่ 4 (ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว) และแผนภาพที่ 5 (ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร)

ประเด็นยุทธศาสตร์: การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน					
กลยุทธ์/ โครงการ	1 พัฒนาและเชื่อมโยงสินค้าและกิจกรรมการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานระดับสากล	2 ยกระดับศักยภาพด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว	3 พัฒนาบุคลากรและมาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ	4 เสริมสร้างและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	5 พัฒนาปัจจัย/โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว
ระดับกระทรวง (Function-Based Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการจัดตั้งศูนย์ประชุมนานาชาติ MICE (Meeting Incentive Convention Exhibition) 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการส่งเสริมการตลาดเชิงรุกทั้งในประเทศและต่างประเทศ โครงการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการประชุมสัมมนาเพื่อเพิ่มทักษะการบริหารจัดการร่วมภาครัฐและเอกชน โครงการกำหนดมาตรฐานโรงแรมและมัลติพлекс์ 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการจัดตั้งศูนย์อุบัติเหตุ และศูนย์ป้องกันบรรเทาสาธารณภัย 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาเครือข่ายเส้นทางคมนาคมและระบบโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัด (ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ)
ระดับกลุ่มจังหวัด (Cluster-Based Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงและเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว โครงการจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด โครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด โครงการทำความสะอาดแหล่งท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก โครงการจัดตั้ง The East Coast Trade Fair (ECTF) 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด โครงการสร้างทัศนคติด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยในเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาเครือข่ายด้านการบริหารจัดการทางท่องเที่ยว โครงการจัดทำศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด
ระดับจังหวัด (Provincial Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดชลบุรี โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หาดแม่รำพึง จังหวัดระยอง โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม จังหวัดจันทบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการส่งเสริมการตลาดในประเทศ จังหวัดชลบุรี โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดระยอง โครงการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ จังหวัดจันทบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวเฉพาะด้าน โครงการจัดหลักสูตรการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ยาเสพติด และการค้ามนุษย์ 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการจัดทำป้ายแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดชลบุรี โครงการสร้างถนนลาดยางจังหวัดระยอง จังหวัดตราด โครงการสร้างถนนรอบอุทยานแห่งชาติ จังหวัดตราด

แผนภาพที่ 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์: การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้ เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด				
กลยุทธ์/ โครงการ	1 พัฒนาปัจจัยการผลิตและ ประสิทธิภาพการผลิต	2 พัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่ม/ สร้างมูลค่า และให้มีคุณภาพ	3 ส่งเสริมศักยภาพด้าน การตลาดและการกระจาย สินค้า	4 พัฒนา/ยกระดับองค์ความรู้ ของเกษตรกรและผู้ ประกอบการ
ระดับกระทรวง (Function-Based Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการกำหนดพื้นที่การปลูกพืชอาหารและพืชพลังงาน (Zoning) โครงการจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อรองรับการส่งออก 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรใหม่ ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าการเกษตร เพื่อการส่งออก โครงการส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรภายในประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการประชุมสัมมนาระดับประเทศและระดับนานาชาติ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตร
ระดับกลุ่มจังหวัด (Cluster-Based Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชให้เหมาะกับสภาพของดิน โครงการจัดทำเครือข่าย GIS ของผลผลิตการเกษตรของกลุ่มจังหวัด โครงการปรับโครงสร้างสินค้าเกษตรอินทรีย์ภาคตะวันออก โครงการควบคุมกำกับดูแลสินค้าให้อยู่ในมาตรฐาน GAP 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาระบบการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว (Post Harvest) โครงการก่อสร้างห้องเย็นเพื่อเก็บสินค้าการเกษตร โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าของกลุ่มจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรปลอดภัย โครงการประชาสัมพันธ์การใช้โซเชียลมีเดีย โครงการขยายตลาดเชิงรุกทั้งในประเทศและต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการตลาด โครงการส่งเสริมการสร้างทัศนคติการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ โครงการพัฒนาผู้ประกอบการต้นแบบของกลุ่มจังหวัด
ระดับจังหวัด (Provincial Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าประมง สับประรด จังหวัดชลบุรี โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง จังหวัดระยอง โครงการจัดตั้งโรงปุ๋ยชีวภาพจังหวัดระยอง 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนามาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดชลบุรี โครงการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดระยอง โครงการพัฒนาการบริหารจัดการสินค้า มังคุด ทุเรียน และเงาะ จังหวัดจันทบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย จังหวัดจันทบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบของสินค้ากล้วยไม้จังหวัดชลบุรี

แผนภาพที่ 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้ เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

2. ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษางานภายใต้โครงการพัฒนาตัวแบบการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดและจังหวัด เพื่อเสริมสร้างขีดสมรรถนะการบริหารงานกลุ่มจังหวัดและจังหวัดแบบบูรณาการนั้น ได้แก่ การจัดทำตัวแบบแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ พร้อมกับตัวอย่างของกลุ่มจังหวัดตามแผนปฏิบัติการราชการ ปี พ.ศ. 2554

ทั้งนี้ แนวทางการดำเนินงานเพื่อทบทวนและจัดทำตัวแบบแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ประกอบด้วย

1.1 การศึกษาและทบทวนแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดและจังหวัด เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงและพัฒนา พร้อมกับกำหนดแนวทางการวิเคราะห์โครงการและหลักเกณฑ์การคัดเลือกโครงการ

- รวบรวมและศึกษาข้อมูลแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดและจังหวัดในปัจจุบัน รวมไปถึงผลการศึกษาแผนฯ ที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร อาทิ แผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดและจังหวัด ปี พ.ศ. 2553 – 2556 และแผนปฏิบัติการราชการ ปี พ.ศ. 2554 ที่ได้เสนอเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ข้อมูลพื้นฐานและศักยภาพของกลุ่มจังหวัดและจังหวัด ตลอดจนนโยบายภาครัฐในปัจจุบัน เป็นต้น เพื่อวิเคราะห์และสรุปแนวทางการปรับปรุงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

- ออกแบบแนวทางการการจำแนกประเภทและผู้รับผิดชอบโครงการ
- ออกแบบแนวทางการวิเคราะห์และเกณฑ์คัดเลือกโครงการสำคัญแบบบูรณาการ

1.2 การศึกษาโดยการลงไปปฏิบัติในพื้นที่ เพื่อสอบถามผลการศึกษาทบทวนและพัฒนาเป็นต้นแบบเพื่อเป็นกรณีศึกษา โดยมีกำหนดการลงพื้นที่กลุ่มจังหวัดทั้งสิ้น 2 ครั้ง

การลงพื้นที่ครั้งที่ 1: มีวัตถุประสงค์ในการลงพื้นที่ดังต่อไปนี้

- การจัด Workshop ร่วมกับกลุ่มจังหวัดเพื่อสอบถามข้อมูล
- การปรับปรุงและจัดทำร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก
- การกำหนดและจัดลำดับประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ
- จัดทำร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ที่ได้รับการทบทวนใหม่

การลงพื้นที่ครั้งที่ 2: มีวัตถุประสงค์ในการลงพื้นที่ดังต่อไปนี้

- การจัด workshop ร่วมกับกลุ่มจังหวัดเพื่อจัดเก็บข้อมูลเพิ่มเติม
- การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์

- การจัดทำตัวอย่างการแปลงแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดไปสู่แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2554 ของกลุ่มจังหวัดที่มีการระบุโครงการที่สำคัญอย่างน้อย 2 โครงการ
- 1.3 การประมวลผลการศึกษาที่ได้เผยแพร่ในรูปของเอกสารและการประชุมชี้แจงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- หลังจากเสร็จสิ้นการลงพื้นที่ทั้ง 2 ครั้งแล้ว คณะที่ปรึกษาจะได้รวบรวมและประมวลผลเพื่อจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งจัดการประชุมชี้แจงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อถ่ายทอดข้อมูล ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไข เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์และคัดเลือกโครงการสำคัญได้อย่างมีระบบหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง มีความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดและจังหวัดแบบบูรณาการที่เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งสามารถจัดทำได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถแปลงแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

แผนภาพที่ 6 แนวทางการปรับปรุงแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

อย่างไรก็ดีเนื่องจากขอบเขตการศึกษาภายใต้โครงการฯ มีระยะเวลาการศึกษาที่จำกัด และยังขาดการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นตามวิธีการที่ ก.น.จ. กำหนด นอกจากนี้ ความคิดเห็นที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการดำเนินงาน เป็นเพียงกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาเท่านั้น รวมทั้งแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ยังไม่ได้ผ่านการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับคณะบุคคล ตามมาตรา 19 ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการบริหารงานกลุ่มจังหวัดและจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 ดังนั้น ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการฯ จึงเป็นเพียงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ที่เกิดจากการศึกษาวิเคราะห์ของคณะที่ปรึกษาเพื่อเป็นต้นแบบให้กลุ่มจังหวัดนำไปปรับใช้ต่อไป

3. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษาหาตัวแบบของการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสามารถนำมาเป็นกรณีตัวอย่างได้ คณะทำงานที่ปรึกษาได้ทำการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิเพื่อศึกษาศักยภาพของกลุ่มจังหวัดและเพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน และภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ทำให้สามารถกำหนดแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแบบฟอร์มของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่ได้ออกแบบเพื่อใช้สำหรับจัดทำรับรองแผนปฏิบัติการกลุ่มจังหวัด ได้ดังนี้

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2556

3.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สภาพทางกายภาพ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยหรือริมฝั่งทะเลด้านตะวันออกเฉียงเหนือของอ่าวไทย อันประกอบไปด้วยจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด มีเนื้อที่ทั้งหมด 17,072 ตารางกิโลเมตร โดยมีรายละเอียดดังนี้

จังหวัดชลบุรี	มีเนื้อที่ 4,363 ตารางกิโลเมตร	มีระยะทางห่างจากกรุงเทพ 81 กิโลเมตร
จังหวัดระยอง	มีเนื้อที่ 3,552 ตารางกิโลเมตร	มีระยะทางห่างจากกรุงเทพ 179 กิโลเมตร
จังหวัดจันทบุรี	มีเนื้อที่ 6,338 ตารางกิโลเมตร	มีระยะทางห่างจากกรุงเทพ 239 กิโลเมตร
จังหวัดตราด	มีเนื้อที่ 2,819 ตารางกิโลเมตร	มีระยะทางห่างจากกรุงเทพ 315 กิโลเมตร

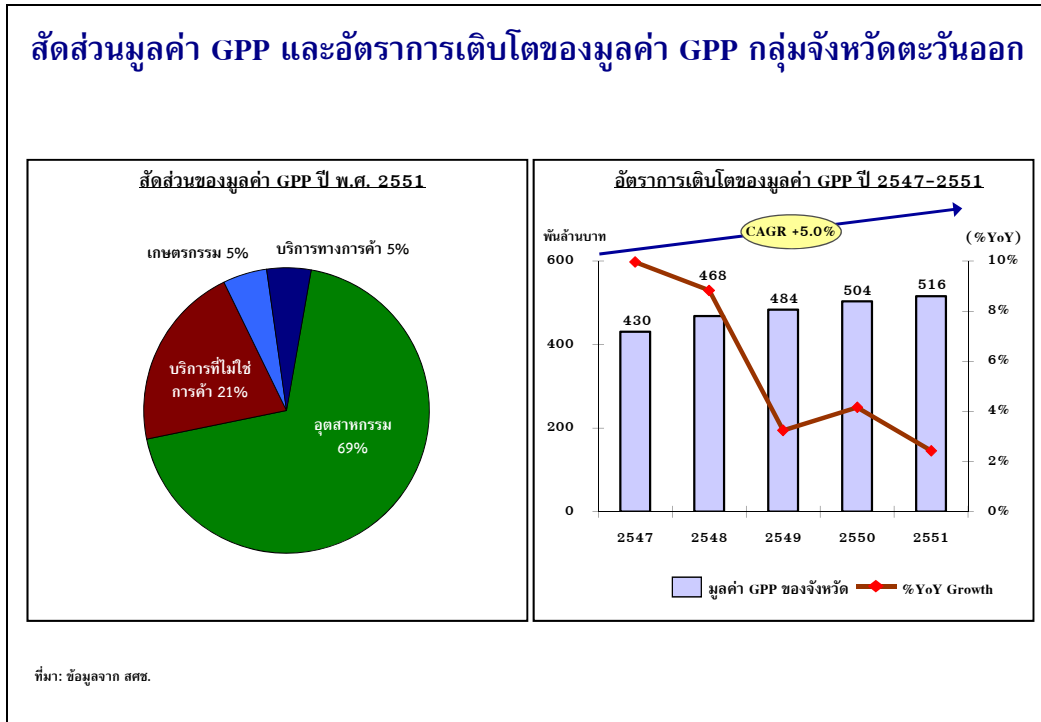
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภูมิประเทศมีทั้งที่เป็นที่ราบภูเขาอันกว้างขวางมาก ทำให้เหมาะสมแก่การทำสวนผลไม้ ยางพารา และสับปะรด ส่วนพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำเหมาะสำหรับทำนาข้าวและปลูกผลไม้ นอกจากนี้ยังมีที่ราบติดชายฝั่งทะเลรวมทั้งเกาะน้อยใหญ่อีกมากมาย ซึ่งมีป่าชายเลนขึ้นอย่างหนาแน่น

ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและจำนวนประชากร

ในปี 2551 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมูลค่าผลผลิตมวลรวมจังหวัด (GPP) คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 1,227,923 ล้านบาท โดยมูลค่าผลผลิตมวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนของมูลค่า GPP ด้านอุตสาหกรรมมากที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 69 ของมูลค่าผลผลิตมวลรวมจังหวัดทั้งหมด รองลงมาได้แก่ มูลค่า GPP ด้านเกษตรกรรม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5 และมูลค่า GPP ด้านบริการทางการค้า คิด

เป็นสัดส่วนร้อยละ 5 นอกจากนี้ หากพิจารณาอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปี (CAGR) ของมูลค่าผลผลิตมวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกนั้น พบว่ามีอัตราการเติบโตมูลค่า GPP ในระหว่างปี พ.ศ. 2547-2551 คิดเป็นร้อยละ 5 ต่อปี

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกมีจำนวนประชากรในปี 2551 ทั้งสิ้น 2,598,872 คน และมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีอยู่ที่ 482,018 บาท

แผนภาพที่ 7 สัดส่วนมูลค่า GPP และอัตราการเติบโตของมูลค่า GPP กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

สรุปมูลค่าผลผลิตมวลรวมรายจังหวัด (GPP) ปี 2551 และรายได้จากการท่องเที่ยว ปี 2550

หน่วย: ล้านบาท

ข้อมูล GPP รายจังหวัด	เกษตรกรรม	อุตสาหกรรม	บริการทางการค้า	บริการที่ไม่ใช่การค้า	รายได้จากการท่องเที่ยว	GPP ทั้งหมด (ล้านบาท)	GPP Per Capita (บาท)
ชลบุรี	18,314	288,364	39,936	145,437	61,698	492,051	416,003
ระยอง	19,417	553,940	13,834	84,913	13,113	672,104	1,137,470
จันทบุรี	15,191	2,718	7,730	16,070	2,565	41,708	78,435
ตราด	10,192	973	2,107	8,789	6699	22,060	91,148
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	63,113	845,993	63,608	255,209	84,076	1,227,923	482,018

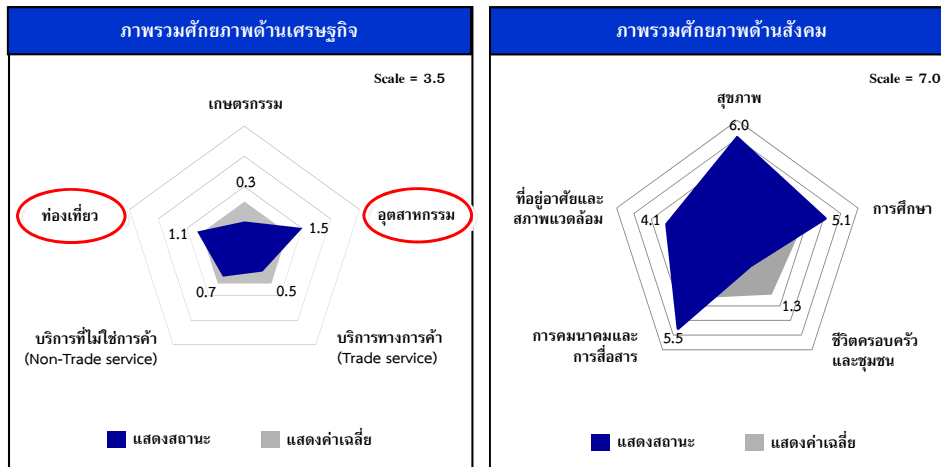
ที่มา: ข้อมูลจาก สศช. และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แผนภาพที่ 8 สรุปมูลค่าผลผลิตมวลรวมรายจังหวัด (GPP) ปี 2551 และรายได้จากการท่องเที่ยวปี 2550

3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

จากการศึกษาภาพรวมด้านเศรษฐกิจโดยการประยุกต์ใช้มูลค่า GPP และภาพรวมด้านสังคมโดยการประยุกต์ใช้ Human Achievement Index (HAI) ของ UNDP นั้น พบว่า สถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก มีความโดดเด่นในด้านอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว ส่วนสถานการณ์ทางด้านสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก มีความโดดเด่นเกือบทุกด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ยกเว้นด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนที่มีเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ภาพรวมศักยภาพด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

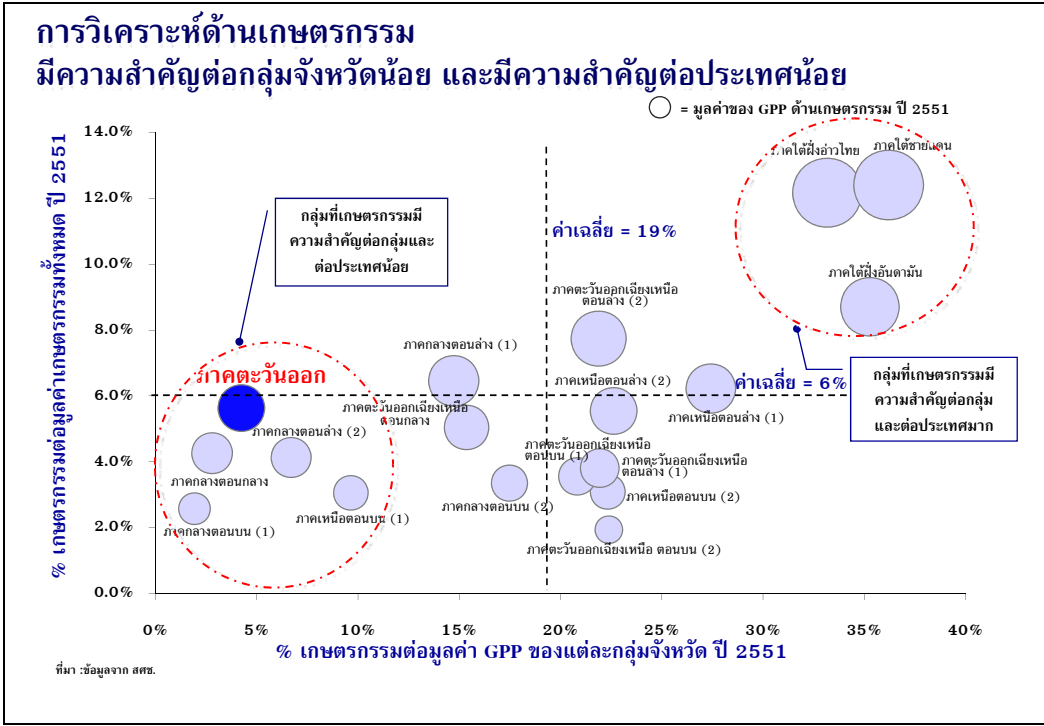
ที่มา: ข้อมูล GPP จาก สศช. และ HAI Human Achievement Index จาก UNDP

แผนภาพที่ 9 ภาพรวมศักยภาพด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

3.2.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

3.2.1.1 ด้านเกษตรกรรม

ด้านเกษตรกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกนั้น เมื่อวิเคราะห์ถึงสัดส่วนมูลค่า GPP ด้านเกษตรกรรมต่อมูลค่า GPP ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด และสัดส่วนมูลค่า GPP ด้านเกษตรกรรมต่อมูลค่า GDP ด้านเกษตรกรรมของประเทศ พบว่า **ด้านเกษตรกรรมมีความสำคัญต่อกลุ่มจังหวัดน้อย และมีความสำคัญต่อประเทศน้อย** นอกจากนี้ หากพิจารณาถึงปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรกรรมในกลุ่มจังหวัดตะวันออก พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกมีสินค้าเกษตรพืชไร่ที่สำคัญคือ อ้อย โดยในปี 2551 มีปริมาณผลผลิตอยู่ที่ 2,812,327 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.2 ของประเทศ และมีมันสำปะหลัง มีปริมาณผลผลิตอยู่ที่ 1,786,201 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.4 ของประเทศ โดยมีแหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ที่จังหวัดชลบุรีและระยอง และสินค้าเกษตรประเภทผลไม้เมืองร้อน คือ สับปะรด มีปริมาณผลผลิตอยู่ที่ 566,251 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.9 ของประเทศ รองลงมาคือ ทูเรียน มีปริมาณผลผลิตอยู่ที่ 375,886 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58.9 ของประเทศ และเงาะ มีปริมาณผลผลิตอยู่ที่ 280,797 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 69.5 ของประเทศ โดยมีแหล่งผลิตผลไม้เมืองร้อนที่สำคัญอยู่ที่จังหวัดระยองและจันทบุรี ส่วนสินค้าเกษตรประเภทปศุสัตว์ที่สำคัญคือ ไก่เนื้อ และไก่ไข่

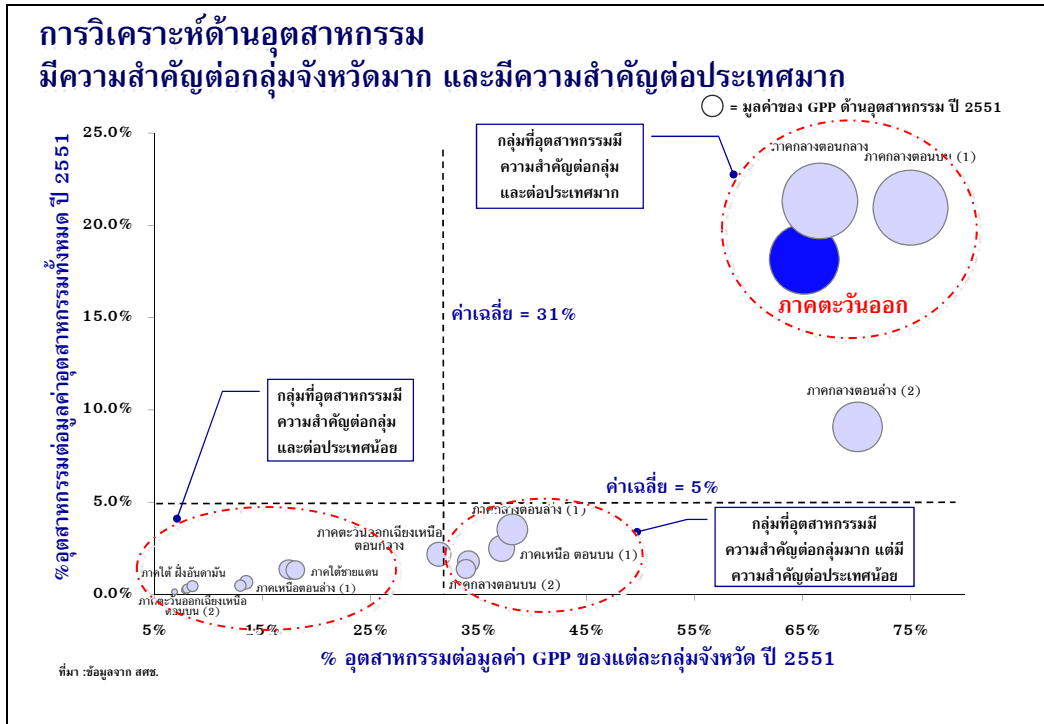

แผนภาพที่ 10 การวิเคราะห์ด้านเกษตรกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

3.2.1.2 ด้านอุตสาหกรรม

ด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกนั้น เมื่อวิเคราะห์ถึงสัดส่วนมูลค่า GDP ด้านอุตสาหกรรมต่อมูลค่า GDP ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด และสัดส่วนมูลค่า GDP ด้านอุตสาหกรรมต่อมูลค่า GDP ด้านอุตสาหกรรมของประเทศ พบว่า **ด้านอุตสาหกรรมมีความสำคัญต่อจังหวัดมากและมีความสำคัญต่อประเทศมาก** โดยเมื่อพิจารณาภาพรวมทางด้านโครงสร้างอุตสาหกรรมนั้น พบว่าอุตสาหกรรมที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดตะวันออก คือ อุตสาหกรรมประเภทเฟอร์นิเจอร์ โดยมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 2,804 แห่ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.8 ของประเทศ รองลงมาคือ อุตสาหกรรมประเภทเครื่องแต่งกาย โดยมีจำนวนโรงงาน 1,873 แห่ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.5 ของประเทศ และอุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ โดยมีจำนวนโรงงาน 1,085 แห่ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.3 ของประเทศ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในภาพรวม จะเห็นได้ว่าโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีการกระจุกตัวในจังหวัดชลบุรีและระยองเท่านั้น

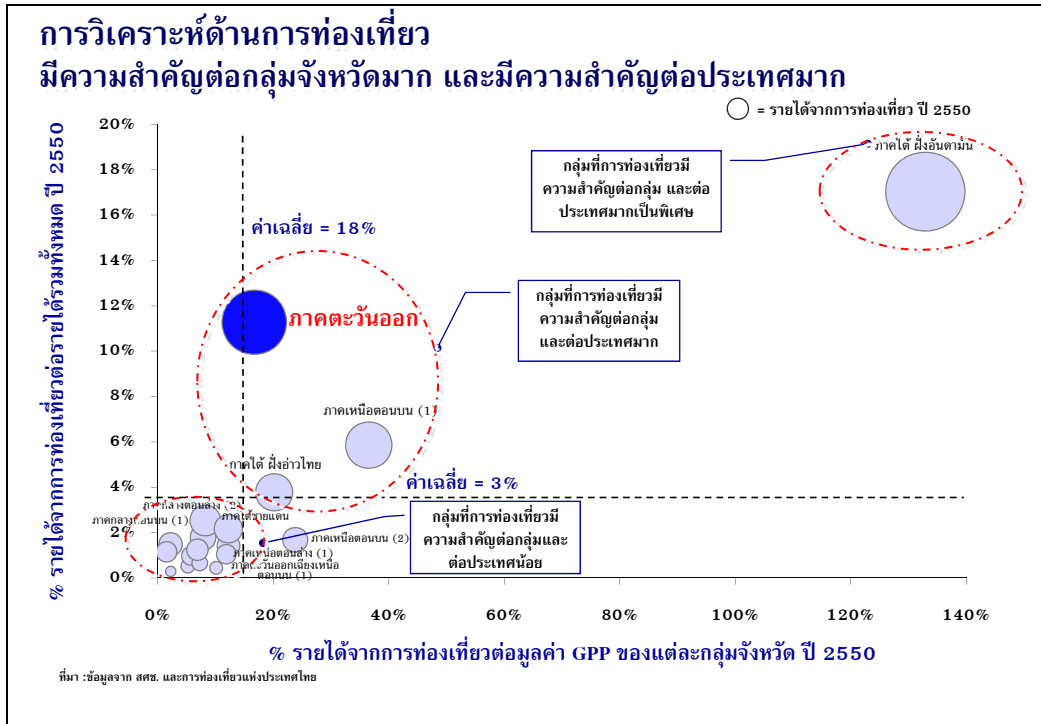

แผนภาพที่ 11 การวิเคราะห์ด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

3.2.1.3 ด้านการท่องเที่ยว

ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกนั้น เมื่อวิเคราะห์ถึงสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดต่อมูลค่า GDP ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด และสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดต่อรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศ พบว่า **ด้านการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อจังหวัดมาก และมีความสำคัญต่อประเทศมาก** โดยในช่วงปี พ.ศ. 2547-2550 มีอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 11.5 ต่อปี และอัตราการเติบโตของรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 10.0 ต่อปี เนื่องจากมีจำนวนวันพักเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 1.8 แต่ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวต่อวันลดลง คิดเป็นร้อยละ 0.9 โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาเที่ยวในกลุ่มจังหวัดตะวันออกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ในขณะที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35 โดยส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวรัสเซีย รองลงมาคือ เกาหลี และอังกฤษ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการในเขตเมืองพัทยา เช่น สวนสนุก สนามแข่งรถ และการแสดงโชว์ และแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและอุทยานแห่งชาติที่ยังคงความงดงามตามธรรมชาติไว้อย่างสมบูรณ์ในทุกจังหวัด นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกยังมีข้อได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์เนื่องจากมีที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ทำให้เป็นแหล่งพักตากอากาศสำคัญของคนเมือง

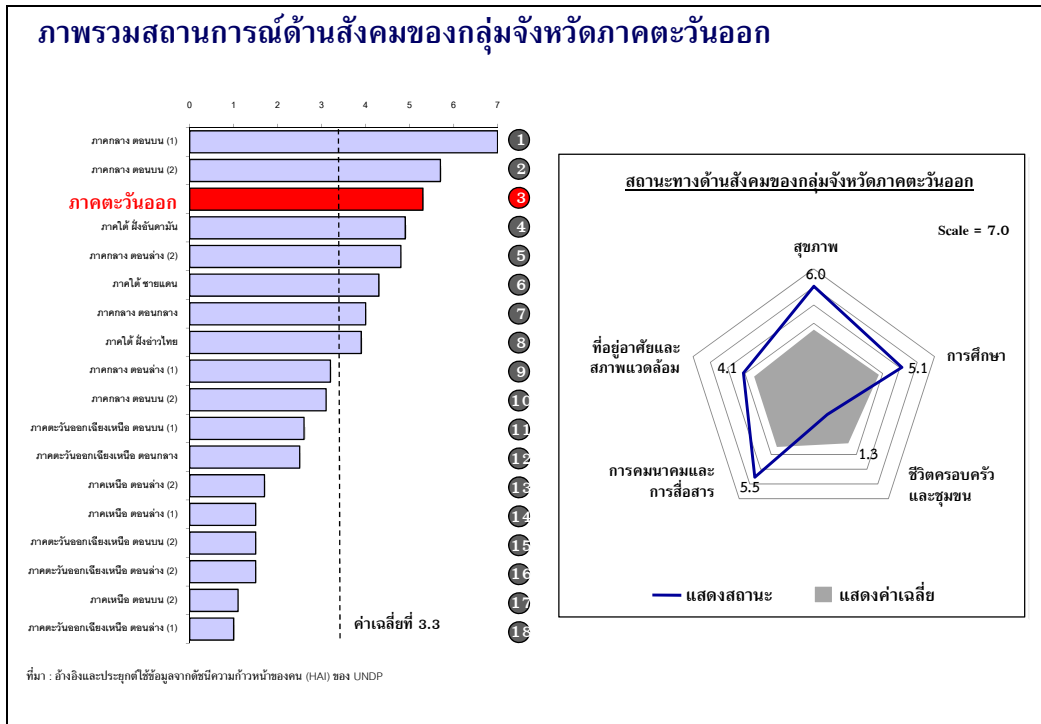
แผนภาพที่ 12 การวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

3.2.2 ปัจจัยทางด้านสังคม

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ทางด้านสังคมจากดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) พบว่า สถานการณ์ภาพรวมทางด้านสังคมเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีสถานะด้านสังคมในระดับดี โดยจัดอยู่ในอันดับที่ 3 จากทั้งหมด 18 กลุ่มจังหวัด โดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกมีค่าดัชนีความก้าวหน้าของคนอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาปัจจัยทางด้านสังคม ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านสุขภาพ ปัจจัยทางด้านการศึกษา ปัจจัยที่อยู่และสภาพแวดล้อม ปัจจัยชีวิตครอบครัวและชุมชน และปัจจัยการคมนาคมและการสื่อสาร สามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) **ด้านสุขภาพ:** มีประชากรที่เจ็บป่วย พิกัดหรือเจ็บป่วยเรื้อรัง ป่วยด้วยโรคเอดส์ โรคจิต/ประสาท รวมทั้งมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อสุขภาพ (สูบบุหรี่/ดื่มสุรา) และจำนวนประชากรต่อแพทย์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย
- 2) **ด้านการศึกษา:** มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย อัตราการเข้าเรียน คุณภาพการศึกษา (คะแนนเฉลี่ยของนักเรียน) สูงกว่าค่าเฉลี่ย รวมทั้งมีจำนวนประชากรที่ไม่มีการศึกษาต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ในขณะที่บริการการศึกษา (จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน) ยังต้องได้รับการพัฒนา
- 3) **ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม:** มีประชากรที่ประสบภัยน้ำแล้ง และ/หรือน้ำท่วม ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเป็นอย่างมาก

- 4) **ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน:** มีจำนวนเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงาน และครัวเรือนที่มีหัวหน้าเป็นม่าย หย่าร้างหรือแยกกันอยู่สูงกว่าค่าเฉลี่ยเช่นเดียวกับปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเห็นได้จากจำนวนคดีประทุษร้าย และโดยเฉพาะคดียาเสพติดที่จับกุมได้ มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยเป็นอย่างมาก
- 5) **ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร:** มีจำนวนครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตสูงกว่าค่าเฉลี่ย

แผนภาพที่ 13 ภาพรวมสถานการณ์ด้านสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

3.2.3 ปัจจัยทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ที่ดิน น้ำ และป่าไม้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

3.2.3.1 ที่ดิน

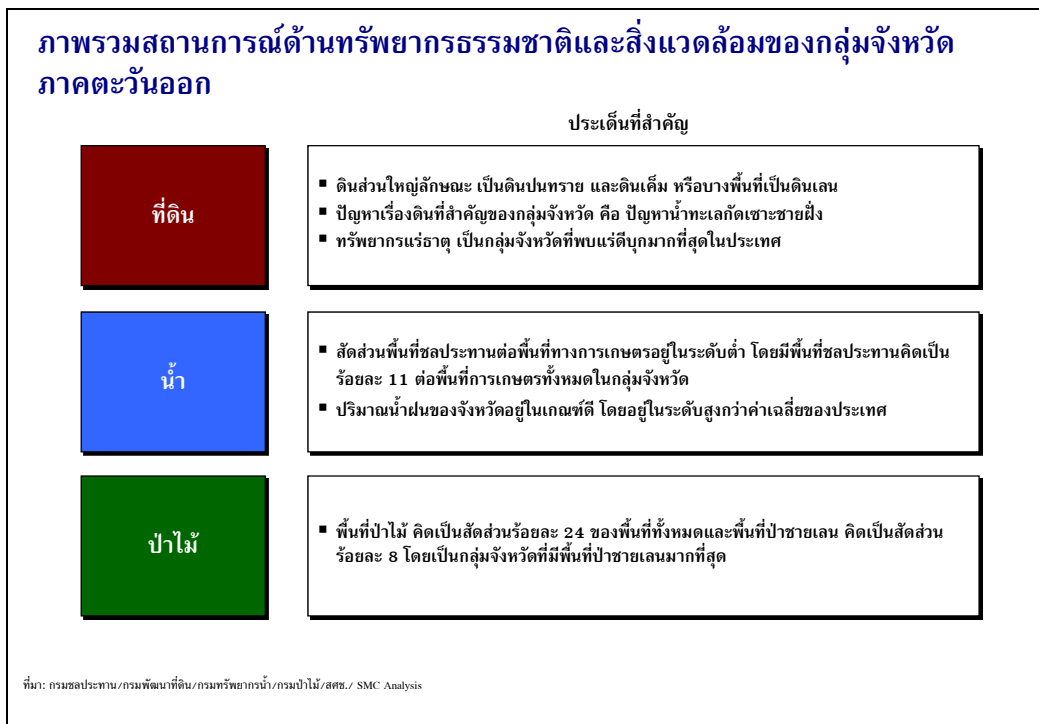
ดินส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นดินปนทรายและดินเค็ม หรือบางพื้นที่เป็นดินเลน ปัญหาเรื่องดินที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด คือ ปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง นอกจากนี้ยังเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีทรัพยากรแร่ธาตุประเภทดีบุกมากที่สุดในประเทศ

3.2.3.2 น้ำ

สัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรอยู่ในระดับต่ำ โดยมีพื้นที่ชลประทานคิดเป็นร้อยละ 11 ต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมดในกลุ่มจังหวัด ส่วนปริมาณน้ำฝนของกลุ่มจังหวัดอยู่ในเกณฑ์ดี โดยอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ

3.2.3.3 ป่าไม้

มีพื้นที่ป่าไม้ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่ป่าชายเลน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8 โดยเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าชายเลนมากที่สุด

แผนภาพที่ 14 ภาพรวมสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ทำให้สามารถสรุปจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค (SWOT Analysis) เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ได้ดังนี้ คือ

จุดแข็ง (Strengths)

1. เป็นศูนย์กลางการลงทุนในอุตสาหกรรมของประเทศโดยส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ที่จังหวัดชลบุรี และระยอง
2. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและมีชื่อเสียงในระดับโลก
3. มีท่าเลที่ตั้งที่อยู่ที่ใกล้กรุงเทพฯ สะดวกต่อการคมนาคมขนส่ง

4. ประชากรมีชีวิตความเป็นอยู่ในภาพรวมที่ดี ทั้งในด้านสุขภาพ การศึกษา ชีวิตครอบครัว และชุมชน การคมนาคมสื่อสาร และที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลจากโรงงานอุตสาหกรรม
2. ปัญหาการขยายตัวของชุมชนและอุตสาหกรรมที่ไร้ระเบียบและทิศทาง รวมทั้งการรุกล้ำพื้นที่เกษตรกรรม
3. ปัญหาสังคมค่อนข้างสูงจากการเปลี่ยนจากสังคมเกษตรเป็นสังคมเมือง โดยเฉพาะปัญหาความรุนแรงที่เกิดกับเด็กและเยาวชน ปัญหาการค้ำมนุษย์ ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาประชากรแฝง เป็นต้น
4. แหล่งน้ำในการพัฒนามีจำกัดในการรองรับการขยายตัวในอนาคต

โอกาส (Opportunities)

1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่กำลังได้รับความนิยม
2. กระแสนวัตกรรมสิ่งแวดล้อมในเวทีการค้าโลก
3. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศพัฒนาแล้ว

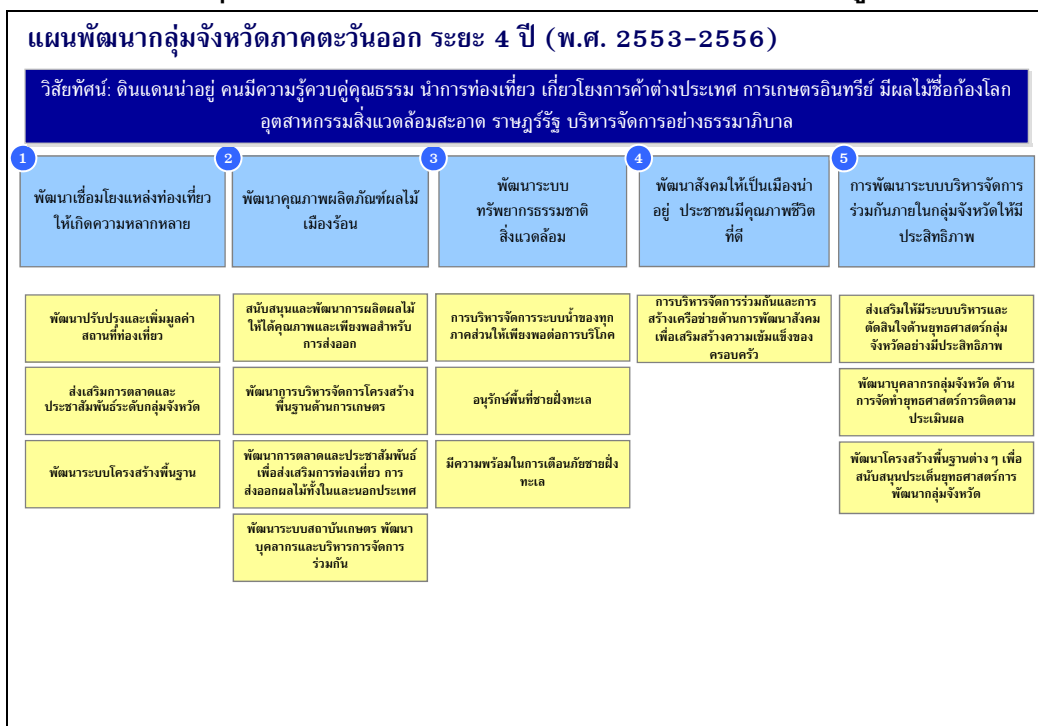
ภัยคุกคาม (Threats)

1. วิฤตการณ์สภาวะด้านเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ทำให้ประชาชนตกงานและทำให้เกิดปัญหาด้านสังคมตามมา
2. ภาวะภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง และอุทกภัย
3. ความเสี่ยงของโรคระบาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

3.3 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2553-2556

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ให้ผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันระดมความคิดเห็นในการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี พ.ศ. 2553-2556 เพื่อการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเพื่อนำไปสู่การแปลงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดสู่แผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2554 ต่อไป โดยสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

3.3.1 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี พ.ศ. 2553 – 2556 ที่มีอยู่เดิม

แผนภาพที่ 15 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2553 – 2556 ที่มีอยู่เดิม

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2553 – 2556 ที่มีอยู่เดิมนั้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

ดินแดนน่าอยู่ คนมีความรู้ควบคู่คุณธรรม นำการท่องเที่ยว เกี่ยวโยงการค้าต่างประเทศ การเกษตรอินทรีย์ มีผลไม้ชื่อก้องโลก อุตสาหกรรมสิ่งแวดล้อมสะอาด ราษฎร์รัฐ บริหารจัดการอย่างธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความหลากหลาย

ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้

1. การพัฒนาปรับปรุงและเพิ่มมูลค่าสถานที่ท่องเที่ยว
2. การส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ระดับกลุ่มจังหวัด
3. การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ผลไม้เมืองร้อน

ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ดังนี้

1. การสนับสนุนและพัฒนาการผลิตผลไม้ให้ได้คุณภาพและเพียงพอสำหรับการส่งออก
2. การพัฒนาการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร
3. การพัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว การส่งออกผลไม้ทั้งในและนอกประเทศ
4. การพัฒนาระบบสถาบันเกษตรกร พัฒนาบุคลากรและบริหารการจัดการร่วมกัน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้

1. การบริหารจัดการระบบน้ำของทุกภาคส่วนให้เพียงพอต่อการบริโภค
2. การอนุรักษ์พื้นที่ชายฝั่งทะเล
3. การมีความพร้อมในการเตือนภัยชายฝั่งทะเล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสังคมให้เป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ประกอบด้วย 1 กลยุทธ์ ดังนี้

1. การบริหารจัดการร่วมกันและการสร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาสังคม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการร่วมกันภายในกลุ่มจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ

ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้

1. การส่งเสริมให้มีระบบบริหารและตัดสินใจด้านยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ
2. การพัฒนาบุคลากรกลุ่มจังหวัดด้านการจัดทำยุทธศาสตร์การติดตามประเมินผล
3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

3.3.2 ผลการศึกษาทบทวนเพื่อปรับแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะเวลา 4 ปี พ.ศ. 2553-2556

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด และการระดมความคิดเห็นจากการประชุมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัด ทำให้ได้ข้อสรุปว่า **กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีศักยภาพทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวและด้านการเกษตร** ซึ่งเป็นประเด็นการพัฒนาที่สามารถทำได้ร่วมกันทั้ง 4 จังหวัด และส่งผลกระทบต่อทุกจังหวัดในกลุ่ม มิใช่เป็นการพัฒนาที่ทำให้เกิดผลประโยชน์แก่จังหวัดใดจังหวัดหนึ่งในกลุ่มจังหวัดเท่านั้น นอกจากนี้ ยังเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญก่อนในการแปลงแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดไปสู่แผนปฏิบัติราชการในปี พ.ศ. 2554 อันจะส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจในเชิงบวกต่อกลุ่มจังหวัดในภาพรวม

นอกจากนี้ วิสัยทัศน์เดิมในแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีลักษณะครอบคลุมหลายมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีความหมายเป็นนามธรรมและมีเป้าหมายในการพัฒนาที่ไม่ชัดเจน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับวิสัยทัศน์ใหม่ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้สะท้อนถึงแนวทางการพัฒนาหรือประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดอย่างแท้จริง โดยทางคณะทำงานที่ปรึกษาได้กำหนดแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ดำเนินการทบทวนใหม่ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ดินแดนหน้าอยู่ คนมีความรู้ควบคู่คุณธรรม นำการท่องเที่ยว เกี่ยวโยงการค้าต่างประเทศ การเกษตรอินทรีย์ มีผลไม้ชื่อก้องโลก อุตสาหกรรมสิ่งแวดล้อมสะอาด ราษฎร์รัฐ บริหารจัดการอย่างธรรมาภิบาล”

วิสัยทัศน์เดิมนี้มีลักษณะครอบคลุมในหลายมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ นอกจากนี้ยังมีความหมายกว้าง เป็นนามธรรมและมีเป้าหมายในการพัฒนาที่ไม่ชัดเจน รวมทั้งประเด็นการพัฒนามิได้สะท้อนอยู่ในประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความหลากหลาย เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจากผลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนั้นพบว่า การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อ

กลุ่มจังหวัดมาก และมีความสำคัญต่อประเทศมากเช่นกัน นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาาร่วมกันได้ทั้ง 4 จังหวัด และส่งผลกระทบต่อในเชิงเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงต่อ 4 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดได้อย่างแท้จริง ดังนั้นจึงเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญและเหมาะสมมากที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ผลไม้เมืองร้อน นอกจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกมีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวแล้ว ในขณะเดียวกันกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ยังมีข้อเสียด้านการเกษตรผลไม้ที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรสวนผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง ซึ่งนับเป็นจำนวน 1 ใน 3 ของประชากรของภาคตะวันออก และมีมูลค่าการผลิตสูง แต่มีปัญหาในด้านการจำหน่าย นอกจากนี้การผลิตให้สินค้ามีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสามารถส่งออกต่างประเทศได้ รวมทั้งการกระจายสินค้าออกนอกแหล่งผลิตอย่างรวดเร็วจะช่วยลดความเสียหายของผลผลิตและแก้ปัญหาาราคาตกต่ำ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการเกษตรผลไม้เช่นกัน ซึ่งผลไม้เมืองร้อนของกลุ่มจังหวัดนี้ ยังจะเป็นสินค้าการท่องเที่ยวประเภทหนึ่งที่จะช่วยเสริมและรองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ดังนั้น ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเกษตรผลไม้จึงมีความสำคัญเป็นอันดับสองรองจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวข้างต้น ซึ่งควรยังคงไว้ในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเช่นเดียวกับประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

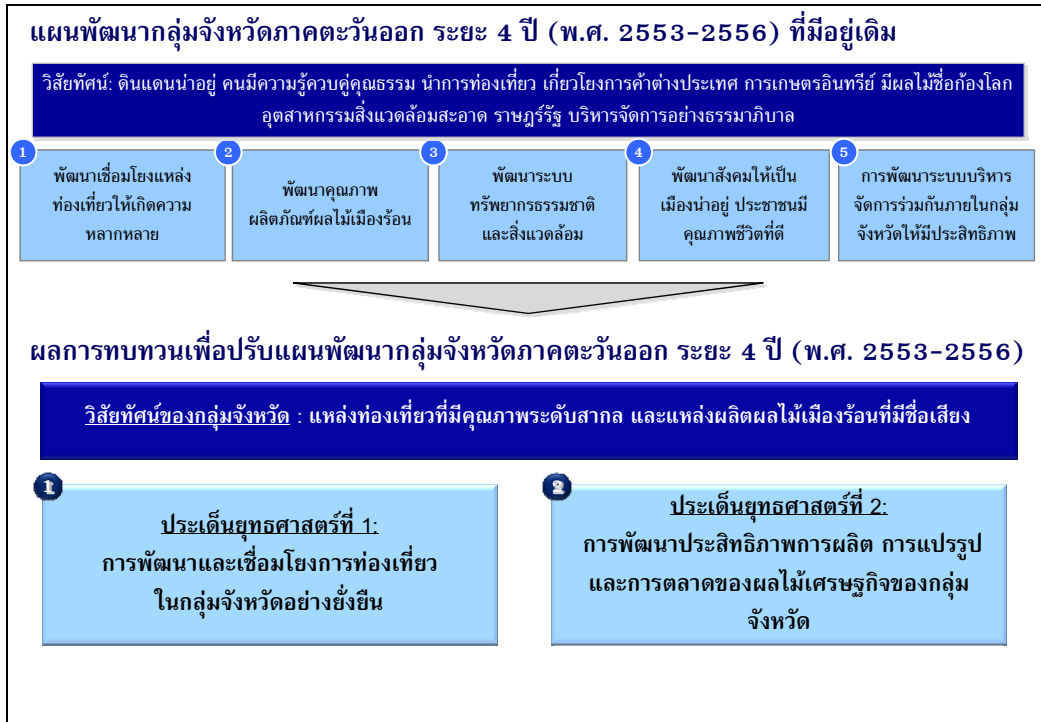
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม เป็นคนละระดับกับประเด็นยุทธศาสตร์อื่นๆ ทำให้การกำหนดเป้าประสงค์และตัวชี้วัดในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ไม่สามารถใช้วัดความสำเร็จยุทธศาสตร์ได้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสังคมให้เป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ใช้อธิบายความเป็นนามธรรม มีความหมายกว้าง ครอบคลุมหลายสาขา/เรื่อง ทำให้ไม่สามารถสะท้อนถึงแนวทางการพัฒนาได้อย่างชัดเจน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการร่วมกันภายในกลุ่มจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ เป็นงานด้านการบริหารจัดการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามปกติ ดังนั้นจึงไม่ควรอยู่ในประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด

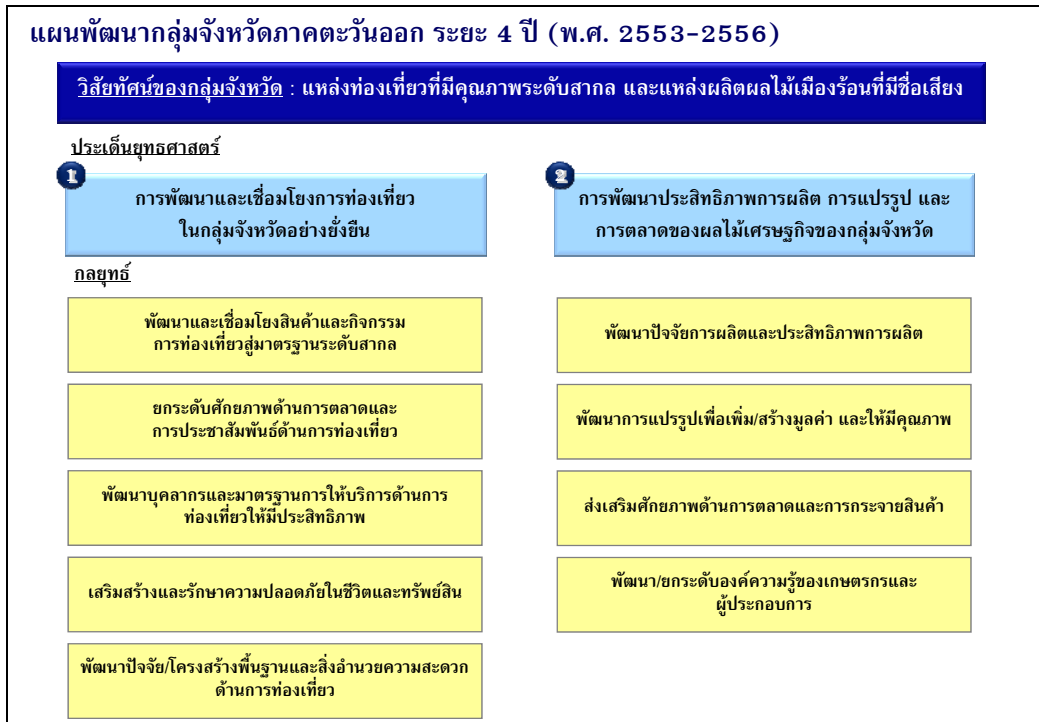
ดังนั้น ทางคณะทำงานที่ปรึกษาจึงได้ทำการปรับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก จากประเด็นยุทธศาสตร์เดิมที่มีอยู่ 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยปรับเป็น 2 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก เพื่อให้สะท้อนถึงประเด็นการพัฒนาที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น อันประกอบด้วย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้
เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

แผนภาพที่ 16 ผลการทบทวนเพื่อปรับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แผนพัฒนาภาคกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้รับการทบทวนใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 17 แผนพัฒนาภาคกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2553-2556

วิสัยทัศน์: แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับสากล และแหล่งผลิตผลไม้เมืองร้อนที่มีชื่อเสียง
ประเด็นยุทธศาสตร์: ประกอบด้วย 2 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก คือ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว
2. เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวต่อคนต่อวัน และกระจายรายได้อย่างทั่วถึงในกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ

1. การพัฒนาและเชื่อมโยงสินค้าและกิจกรรมการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานระดับสากล
2. การยกระดับศักยภาพด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว
3. การพัฒนาบุคลากรและมาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ
4. การเสริมสร้างและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
5. การพัฒนาปัจจัย/โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

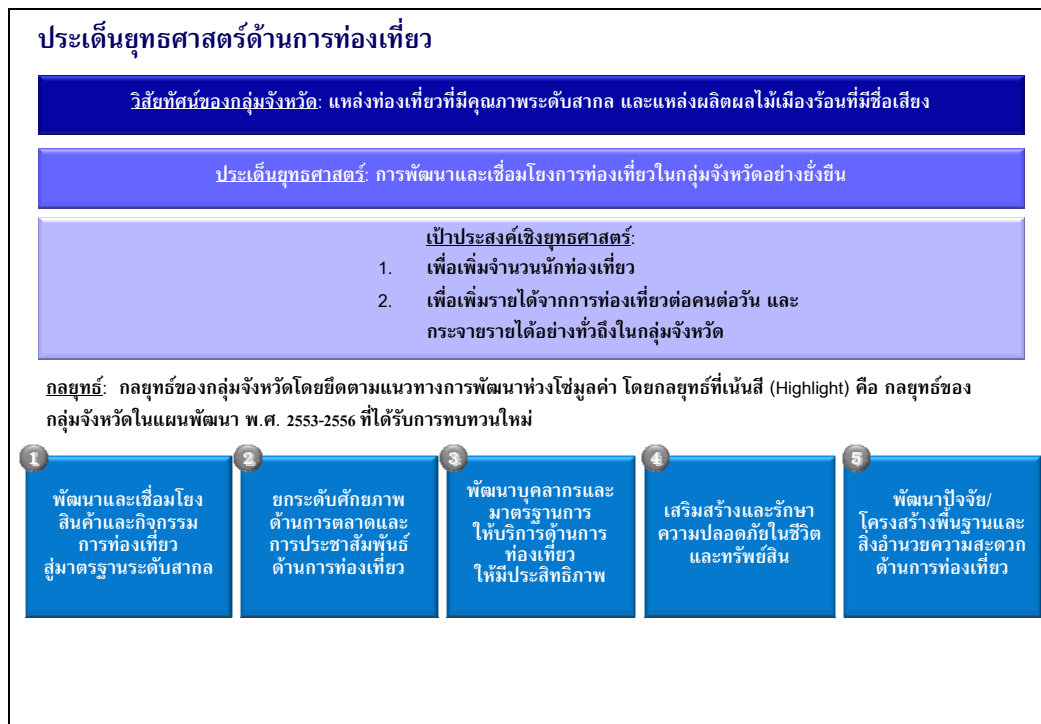
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลไม้เมืองร้อน
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูป
3. เพื่อพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

กลยุทธ์ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ คือ

1. การพัฒนาปัจจัยการผลิตและประสิทธิภาพการผลิต
2. การพัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่ม/สร้างมูลค่า และให้มีคุณภาพ
3. การส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาดและการกระจายสินค้า
4. การพัฒนา/ยกระดับองค์ความรู้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการ

แผนภาพที่ 18 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

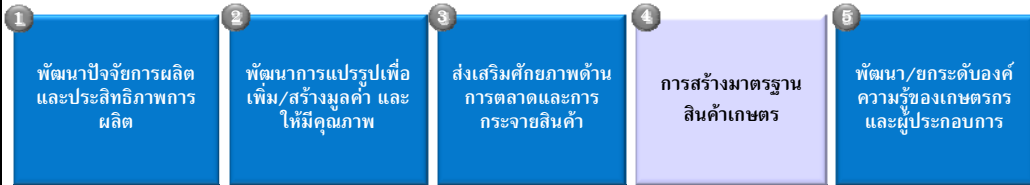
วิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัด: แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับสากล และแหล่งผลิตผลไม้เมืองร้อนที่มีชื่อเสียง

ประเด็นยุทธศาสตร์: การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลไม้เมืองร้อน
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูป
3. เพื่อพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

กลยุทธ์: กลยุทธ์ของกลุ่มจังหวัดโดยยึดตามแนวทางการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่า โดยกลยุทธ์ที่เน้นสี (Highlight) คือ กลยุทธ์ของกลุ่มจังหวัดในแผนพัฒนา พ.ศ. 2553-2556 ที่ได้รับการทบทวนใหม่

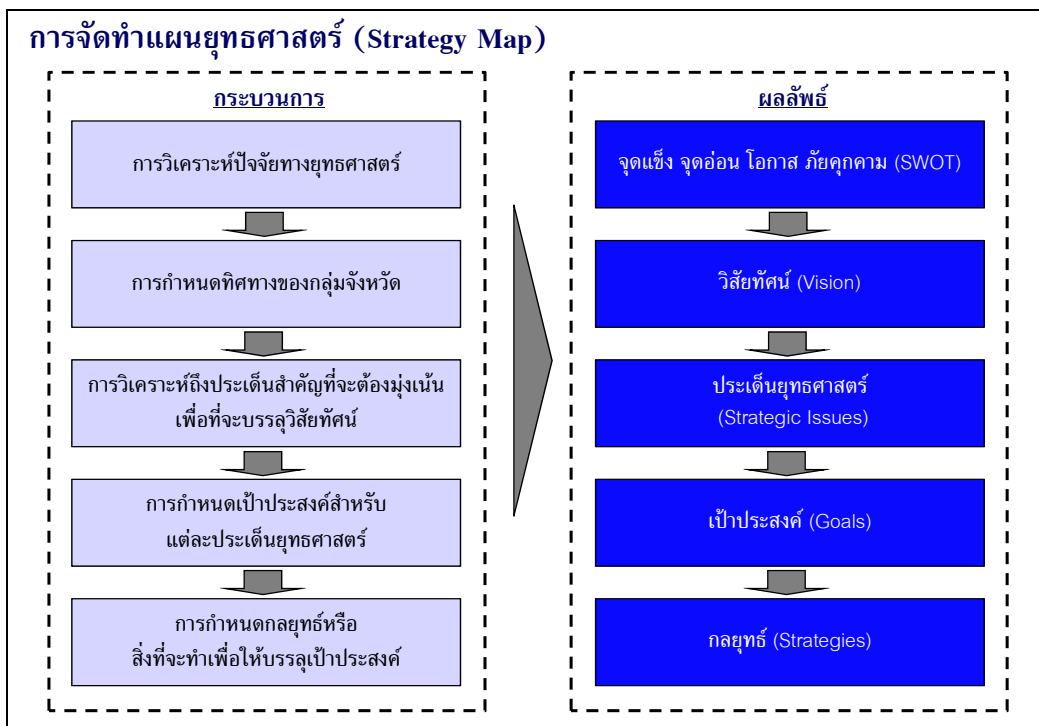

แผนภาพที่ 19 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

4. การแปลงแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัดไปสู่แผนปฏิบัติการ ปี พ.ศ. 2554 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

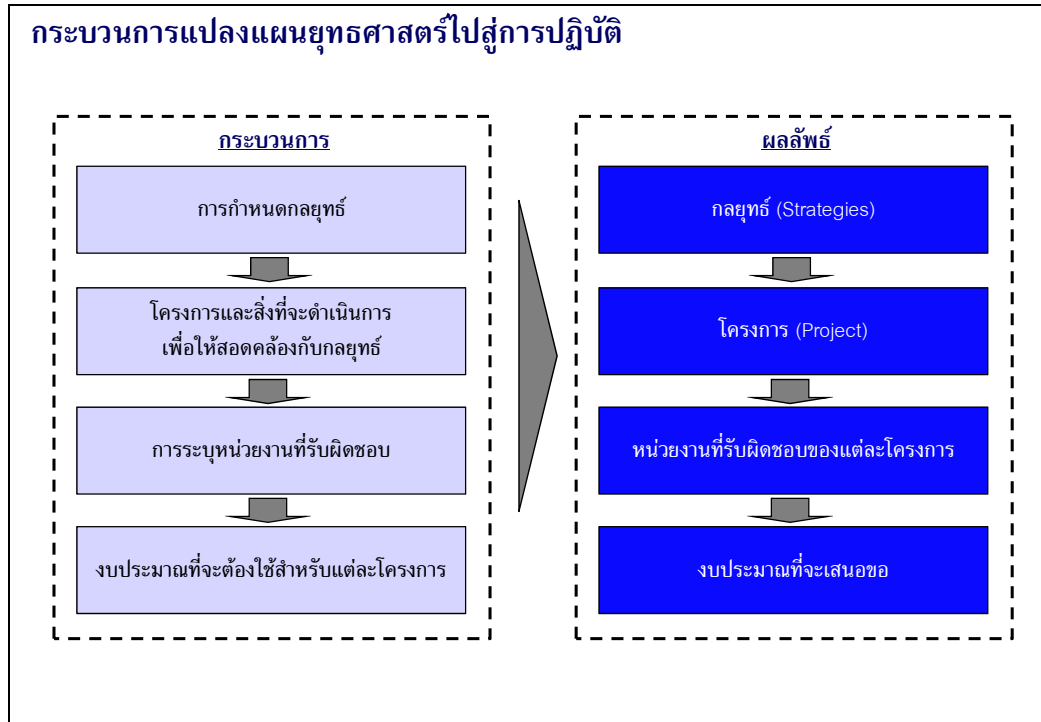
4.1 แนวทางการแปลงแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัดไปสู่แผนปฏิบัติการ

แนวทางการแปลงแผนพัฒนาไปสู่แผนปฏิบัติการนั้น เริ่มต้นจากการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ซึ่งประกอบด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ได้ซึ่งการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) หรือกรอบการวิเคราะห์ SWOT Analysis อันจะนำไปสู่การกำหนดทิศทางพัฒนาของกลุ่มจังหวัดหรือวิสัยทัศน์ (Vision) ต่อจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ถึงประเด็นสำคัญที่จะต้องมุ่งเน้นเพื่อที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว เพื่อให้ได้มาซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาในกลุ่มจังหวัด (Strategic Issues) ทั้งนี้ เมื่อสามารถกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญได้แล้ว จำเป็นจะต้องกำหนดเป้าประสงค์ (Goals) สำหรับแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อให้ทราบถึงเป้าหมายการพัฒนาในแต่ละประเด็น ต่อจากนั้น จึงจะกำหนดกลยุทธ์ (Strategies) ที่สำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าประสงค์ดังกล่าว (ดังแสดงในแผนภาพที่ 20)

แผนภาพที่ 20 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

เมื่อกำหนดแผนยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ของกลุ่มจังหวัดได้แล้ว จึงจะเข้ามาสู่กระบวนการแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดกลยุทธ์ (Strategies) ที่สำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ต่อจากนั้นจึงนำเสนอโครงการและสิ่งที่จะดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ดังกล่าว รวมทั้งระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบในโครงการนั้นๆ และสุดท้ายคือ การจัดทำคำของบประมาณในโครงการต่างๆที่นำเสนอ (ดังแสดงในแผนภาพที่ 21)

แผนภาพที่ 21 กระบวนการแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ

ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก มีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์: แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับสากล และแหล่งผลิตผลไม้เมืองร้อนที่มีชื่อเสียง

ประเด็นยุทธศาสตร์: ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์หลัก ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว
2. เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวต่อคนต่อวัน และกระจายรายได้อย่างทั่วถึงในกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ

1. การพัฒนาและเชื่อมโยงสินค้าและกิจกรรมการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานระดับสากล
2. การยกระดับศักยภาพด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

3. การพัฒนาบุคลากรและมาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ
4. การเสริมสร้างและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
5. การพัฒนาปัจจัย/โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์:

1. เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลไม้เมืองร้อน
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูป
3. เพื่อพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

กลยุทธ์ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ คือ

1. การพัฒนาปัจจัยการผลิตและประสิทธิภาพการผลิต
2. การพัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่ม/สร้างมูลค่า และให้มีคุณภาพ
3. การส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาดและการกระจายสินค้า
4. การพัฒนา/ยกระดับองค์ความรู้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการ

ทั้งนี้ จากกระบวนการแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติดังกล่าว ทำให้คณะที่ปรึกษาสามารถจัดทำตัวอย่างการแปลงแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดไปสู่แผนปฏิบัติการประจำปี 2554 โดยมีแผนงานโครงการที่สำคัญ (Flagship Project) ที่มีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของกลุ่มจังหวัด และคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เพื่อเป็นตัวอย่างในการแปลงแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกไปสู่แผนปฏิบัติการประจำปี 2554 ทั้งนี้ คณะที่ปรึกษาขอยกตัวอย่างการแปลงแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดไปสู่แผนปฏิบัติการในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวและด้านการเกษตร เนื่องจากเป็นประเด็นยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับศักยภาพทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

นอกจากนี้ การแปลงแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดไปสู่การปฏิบัติ จำเป็นจะต้องเป็นไปอย่างบูรณาการ โดยโครงการที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดจะต้องมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัด และมีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละโครงการ ซึ่งโครงการต่าง ๆ นั้นสามารถแบ่งความรับผิดชอบออกเป็น ระดับกระทรวง/กรม (Function-Based Projects) ระดับกลุ่มจังหวัด (Cluster-Based Projects) และระดับจังหวัด (Provincial Projects) ตามแต่ละกลยุทธ์ในแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งคณะทำงานที่ปรึกษาได้นำเสนอตัวอย่างโครงการที่สำคัญในแต่ละกลยุทธ์ และจำแนกตามขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานไว้เบื้องต้น ดังแสดงในแผนภาพที่ 22 (ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว) และแผนภาพที่ 23 (ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร)

ประเด็นยุทธศาสตร์: การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์/ โครงการ	1 พัฒนาและเชื่อมโยงสินค้าและกิจกรรมการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานระดับสากล	2 ยกระดับศักยภาพด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว	3 พัฒนาศูนย์บริการและมาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้ประสิทธิภาพ	4 เสริมสร้างและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	5 พัฒนาปัจจัย/โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว
ระดับกระทรวง (Function-Based Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการจัดตั้งศูนย์ประชุมนานาชาติ MICE (Meeting Incentive Convention Exhibition) 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการส่งเสริมการตลาดเชิงรุกทั้งในประเทศและต่างประเทศ โครงการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการประชุมสัมมนาเพื่อเพิ่มทักษะการบริหารจัดการร่วมภาครัฐและเอกชน โครงการกำหนดมาตรฐานโรงแรมและมิกซ์ยูส 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการจัดตั้งศูนย์อุบัติเหตุ และศูนย์ป้องกันบรรเทาสาธารณภัย 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาเครือข่ายเส้นทางคมนาคมและระบบโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัด (ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ)
ระดับกลุ่มจังหวัด (Cluster-Based Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงและเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว โครงการจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด โครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด โครงการทำความสะอาดแหล่งท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก โครงการจัดตั้ง The East Coast Trade Fair (ECTF) 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาศูนย์บริการการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด โครงการสร้างทัศนคติด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยในเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาเครือข่ายด้านการบริหารจัดการทางท่องเที่ยว โครงการจัดทำศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด
ระดับจังหวัด (Provincial Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดชลบุรี โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หาดแม่รำพึง จังหวัดระยอง โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม จังหวัดจันทบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการส่งเสริมการตลาดในประเทศ จังหวัดชลบุรี โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดระยอง โครงการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ จังหวัดจันทบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวเฉพาะด้าน โครงการจัดหลักสูตรการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ยาเสพติด และการค้ามนุษย์ 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการจัดทำป้ายแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดชลบุรี โครงการสร้างถนนลาดยางจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด โครงการสร้างถนนรอบอุทยานแห่งชาติ จังหวัดตราด

แผนภาพที่ 22 ตัวอย่างการเชื่อมโยงโครงการในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์: การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์/ โครงการ	1 พัฒนาปัจจัยการผลิตและประสิทธิภาพการผลิต	2 พัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่ม/สร้างมูลค่า และให้มีคุณภาพ	3 ส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาดและการกระจายสินค้า	4 พัฒนา/ยกระดับองค์ความรู้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการ
ระดับกระทรวง (Function-Based Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการกำหนดพื้นที่การปลูกพืชอาหารและพืชพลังงาน (Zoning) โครงการจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อรองรับการส่งออก 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรใหม่ ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าภาคเกษตร เพื่อการส่งออก โครงการส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรภายในประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการประชุมสัมมนาระดับประเทศและระดับนานาชาติ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตร
ระดับกลุ่มจังหวัด (Cluster-Based Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชให้เหมาะสมกับสภาพของดิน โครงการจัดทำเครือข่าย GIS ของผลผลิตการเกษตรของกลุ่มจังหวัด โครงการปรับโครงสร้างสินค้าเกษตรอินทรีย์ภาคตะวันออก โครงการควบคุมกำกับดูแลสินค้าให้อยู่ในมาตรฐาน GAP 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาระบบการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว (Post Harvest) โครงการก่อสร้างห้องเย็นเพื่อเก็บสินค้าการเกษตร โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าของกลุ่มจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรปลอดภัย โครงการประชาสัมพันธ์การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ โครงการขยายตลาดเชิงรุกทั้งในประเทศและต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาศูนย์บริการการตลาด โครงการส่งเสริมการสร้างทัศนคติการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ โครงการพัฒนาผู้ประกอบการต้นแบบของกลุ่มจังหวัด
ระดับจังหวัด (Provincial Projects)	<ul style="list-style-type: none"> โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง สับประรด จังหวัดชลบุรี โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง จังหวัดระยอง โครงการจัดตั้งโรงปุ๋ยชีวภาพ จังหวัดระยอง 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนามาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดชลบุรี โครงการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดระยอง โครงการพัฒนาการบริหารจัดการสินค้า มังคุด ทุเรียน และเงาะ จังหวัดจันทบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย จังหวัดจันทบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบของสินค้ากล้วยไม้ จังหวัดชลบุรี

แผนภาพที่ 23 ตัวอย่างการเชื่อมโยงโครงการในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

4.2 สรุปโครงการที่สำคัญ (Flagship) เบื้องต้นภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ทำให้สามารถสรุปโครงการที่สำคัญภายใต้แต่ละกลยุทธ์ ได้ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ (ภายใต้ประเด็น ยุทธศาสตร์)	กลยุทธ์และแนวทาง	แผนงาน / โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว 2. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวต่อคนต่อวัน 3. เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงในกลุ่มจังหวัด	1.1 พัฒนาและเชื่อมโยงสินค้าและกิจกรรมการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานระดับสากล	1.1.1 โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงและเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว 1.1.2 โครงการจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด 1.1.3 โครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด 1.1.4 โครงการทำความสะอาดแหล่งท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ททท.จังหวัด
	1.2 ยกระดับศักยภาพด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว	1.2.1 โครงการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1.2.2 โครงการจัดตั้ง The East Coast Trade Fair (ECTF)	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ททท.จังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด
	1.3 พัฒนาศูนย์บริการและมาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ	1.3.1 โครงการพัฒนาศูนย์บริการด้านการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด 1.3.2 โครงการสร้างทัศนคติด้านการท่องเที่ยวยั่งยืนของประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด สถาบันการศึกษา

เป้าประสงค์ (ภายใต้ประเด็น ยุทธศาสตร์)	กลยุทธ์และแนวทาง	แผนงาน / โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	1.4 เสริมสร้างและรักษา ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน	1.4.1 โครงการพัฒนาระบบ ป้องกันและรักษาความ ปลอดภัยในเส้นทาง เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว ของกลุ่มจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานการท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัด
	1.5 พัฒนาศักยภาพ/ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่ง อำนวยความสะดวก ด้านการท่องเที่ยว	1.5.1 โครงการพัฒนาเครือข่าย ด้านการบริหารจัดการ ทางการท่องเที่ยว 1.5.2 โครงการจัดทำศูนย์บริการ นักท่องเที่ยวในแหล่ง ท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่ม จังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานการท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้
เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

เป้าประสงค์ (ภายใต้ประเด็น ยุทธศาสตร์)	กลยุทธ์และแนวทาง	แผนงาน / โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. เพื่อเพิ่มคุณภาพ ของผลไม้เมือง ร้อน 2. เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการ แปรรูป 3. เพื่อพัฒนา ช่องทางการตลาด ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ	1.1 พัฒนาศักยภาพการผลิตและประสิทธิภาพการผลิต	1.1.1 โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชให้เหมาะกับสภาพของดิน 1.1.2 โครงการจัดทำเครือข่าย GIS ของผลผลิตการเกษตรของกลุ่มจังหวัด 1.1.3 โครงการปรับโครงสร้างสินค้าเกษตรอินทรีย์ภาคตะวันออก 1.1.4 โครงการควบคุมกำกับดูแลสินค้าให้อยู่ในมาตรฐาน GAP	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
	1.2 พัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่ม/สร้างมูลค่า และให้มีคุณภาพ	1.2.1 โครงการพัฒนากระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว (Post Harvest) 1.2.2 โครงการก่อสร้างห้องเย็นเพื่อเก็บสินค้าการเกษตร 1.2.3 โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าของกลุ่มจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
	1.3 ส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาดและการกระจายสินค้า	1.3.1 โครงการพัฒนาการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรปลอดภัย 1.3.2 โครงการประชาสัมพันธ์การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 1.3.3 โครงการขยายตลาดเชิงรุกทั้งในประเทศและต่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด

เป้าประสงค์ (ภายใต้ประเด็น ยุทธศาสตร์)	กลยุทธ์และแนวทาง	แผนงาน / โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	1.4 พัฒนา/ยกระดับองค์ความรู้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการ	1.4.1 โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการตลาด 1.4.2 โครงการส่งเสริมการสร้างทัศนคติการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ 1.4.3 โครงการพัฒนาผู้ประกอบการต้นแบบของกลุ่มจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> • สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด • สถาบันการศึกษา

4.3 ตัวอย่างโครงการนำร่อง

ประเด็นยุทธศาสตร์: การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์: ยกระดับศักยภาพด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

โครงการ: โครงการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก
ความสำคัญของโครงการ/หลักการและเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> รัฐบาลมีนโยบายหลักในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อนำรายได้เข้าสู่ประเทศไทย และเพื่อหวังผลให้ประเทศไทยเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว การดำเนินการไปสู่เป้าหมายดังกล่าวหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องพัฒนาการท่องเที่ยวและการตลาดควบคู่กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการดำเนินการด้านการตลาด ในสภาวะที่มีการแข่งขันเพื่อแย่งชิงลูกค้าของกลุ่มจังหวัดอยู่ในระดับสูง จึงต้องรักษากลุ่มตลาดเดิม และดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อนำสินค้าและบริการที่มีอยู่เป็นจำนวนมากของกลุ่มภาคตะวันออกนำเสนอแก่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ถือได้ว่าเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงและมีชื่อเสียงในระดับโลก มีจุดขายของการท่องเที่ยวที่โดดเด่น มีสิ่งอำนวยความสะดวกระดับมาตรฐาน รวมถึงแหล่งท่องเที่ยว และสนามกอล์ฟระดับมาตรฐานนานาชาติ กลไกในการขยายตลาดทางการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังจังหวัดกลุ่มภาคตะวันออกมากขึ้นและมีวันพักเฉลี่ยนานวันขึ้นนั้น จำเป็นที่จะต้องเปิดตลาดที่มีศักยภาพและความเป็นไปได้สูง มีแนวโน้มที่จะเป็นตลาดหลักในอนาคต โดยกลุ่มตลาดที่มีศักยภาพสำคัญได้แก่ ตลาดในทวีปยุโรป คืออังกฤษ เยอรมัน รัสเซีย สแกนดิเนเวีย คือสวีเดน และเอเชีย ญี่ปุ่น เกาหลี และจีน เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์จังหวัดกลุ่มภาคตะวันออก นำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องรวมถึงปัญหาต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการแก้ไขแล้ว พร้อมนำเสนอขายสินค้าใหม่ ๆ ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น อันจะเป็นการเพิ่มโอกาสทางการตลาดของการท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น
วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มการแข่งขันตลาดเชิงรุกตลาดต่างประเทศกลุ่มเป้าหมาย และการแข่งขันในตลาดโลก 2. เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้า การบริการ แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 3. เพื่อรักษาตลาดการท่องเที่ยวในประเทศ และรุกไปยังต่างประเทศและประเทศเพื่อนบ้านพื้นที่เชื่อมโยง รวมทั้งการจัดกิจกรรม Event ทางการท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว ตลอดจนการดำเนินการตลาดนำสื่อมวลชน ธุรกิจนำเที่ยวเข้ามาทัศนศึกษาในพื้นที่เพื่อนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และจัดรายการนำเที่ยวมายังพื้นที่กลุ่มภาคตะวันออก 4. เพื่อเป็นการดึงดูดเงินตราเข้าประเทศ พร้อมทั้งสนับสนุนแลหาแนวร่วมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
ผลผลิตและผลลัพธ์ของ	การรับรู้สินค้า ภาพลักษณ์ กระตุ้นการซื้อ การกลับมาซื้อซ้ำ (Branding/Product Royalty)

โครงการ	ส่งผลต่อจำนวนผู้เยี่ยมชมเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด และรายได้ของจังหวัดส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 2. มูลค่ารายได้จากการท่องเที่ยวต่อคนต่อวันเพิ่มขึ้น
ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์และความพร้อมของโครงการ	โครงการนี้มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งมีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการตลาดทางการท่องเที่ยวทั้งในระดับกระทรวง และจังหวัด ดังนั้น โครงการนี้มีความพร้อมที่จะผลักดันให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ
ผู้รับผิดชอบ	1. จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด 2. ททท.สำนักงานพัทยา 3. ททท.สำนักงานระยอง 4. ททท. สำนักงานตราด 5. ภาคธุรกิจเอกชนในจังหวัดภาคตะวันออก 6. ภาคเอกชน สมาคม ชมรมด้านการท่องเที่ยว 4 จังหวัด
ทรัพยากรที่ต้องใช้	1. บุคลากรในภาครัฐและภาคเอกชนที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการตลาด 2. ช่องทางการตลาด และสื่อต่างๆ เพื่อส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด
งบประมาณ	79,000,000 บาท
ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ (Stakeholders) หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการนี้	ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว
โครงการที่เกี่ยวข้อง	โครงการนี้มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับโครงการอื่นๆ ของกลุ่มจังหวัด ได้แก่ 1. โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงและเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว 2. โครงการจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด 3. โครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด 4. โครงการจัดตั้ง The East Coast Trade Fair (ECTF)
ความเสี่ยง	ไม่มี
ระยะเวลา และกิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	ระยะเวลาของโครงการเริ่มตั้งแต่ ตุลาคม 2553 ถึง กันยายน 2554 โดยมีกิจกรรมที่สำคัญดังนี้ 1. ประสานงานขอข้อมูลรายละเอียดจาก ททท.สำนักงานสต็อกโฮม, โฮจิมินห์ ในการประสานงาน และกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม และวางแผนการดำเนินงานนำเสนอรายละเอียดโครงการ และประมาณการค่าใช้จ่ายเสนอกลุ่มจังหวัด 2. ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกบริษัทนำเที่ยวที่มีความชำนาญพิเศษที่สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์เป็นผู้ประสานงานอำนวยความสะดวกแก่คณะเดินทาง 3. จัดนำคณะทำงานจากภาครัฐและเอกชนเดินทางร่วมงานส่งเสริมการขาย และจัดงานส่งเสริมการขาย Road Show พบปะกับผู้แทนบริษัทนำเที่ยว Wholesalers, Agents, Airlines, Media โดยผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกจะได้เจรจาทาง

	<p>ธุรกิจ และนำเสนอขายสินค้าทางการท่องเที่ยวโดยตรง</p> <p>4. จัดตกแต่งประชาสัมพันธ์ภาพรวมของภาคตะวันออก "สี่สัปดาห์ตะวันออก" จัดเตรียมสถานที่สำหรับการจัดทำ Table Top Sales นายวีดิทัศน์ ประชาสัมพันธ์ภาคตะวันออก แนะนำคณะผู้ร่วมเดินทาง จัดเลี้ยงอาหารค่ำ, Hard Cocktail+Table แจกเอกสาร DVD และของที่ระลึกพร้อมจับรางวัลแก่ผู้โชคดี</p>
--	---

ประเด็นยุทธศาสตร์: การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์: พัฒนาปัจจัยการผลิตและประสิทธิภาพการผลิต

โครงการ: โครงการปรับโครงสร้างสินค้าเกษตรอินทรีย์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

ชื่อโครงการ	โครงการปรับโครงสร้างสินค้าเกษตรอินทรีย์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก
ความสำคัญของโครงการ/หลักการและเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> ปัจจุบันเกษตรกรภาคตะวันออกที่เคยใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีมานาน ได้เริ่มเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นการควบคุมการใช้เคมีดังกล่าวให้อยู่ในระดับปลอดภัยกับผู้บริโภค แต่ยังมีสินค้าเกษตรที่มาตรฐานไม่เพียงพอกับความต้องการ สำหรับเกษตรกรที่ยังใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี ที่ส่งผลต่อสุขภาพ เกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคหรืออาการต่าง ๆ นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เกิดการปนเปื้อนของสารเคมีในดิน ในแหล่งน้ำ และในอากาศ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ได้กำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ โดยกำหนดตำบลนำร่องของการทำเกษตรอินทรีย์เพื่อเป็นตัวอย่าง และพร้อมขยายผลต่อไปเมื่อประสบผลสำเร็จ สำหรับในปี 2554 เป็นการจัดทำปรับโครงสร้างสินค้าเกษตรอินทรีย์ประกอบด้วย ด้านการผลิต ด้านขบวนการผลิต(มาตรฐาน) ด้านแปรรูป และด้านการตลาด เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของการทำเกษตรอินทรีย์ให้เกิดขึ้น
วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 2. เพื่อขยายตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ 3. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือของเกษตรกร
ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ	<p>ผลผลิต:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์ 2,000 ราย 2. ตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ 4 แห่ง 3. มูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 10

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ร้อยละของมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่เพิ่มสูงขึ้น
ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ และความพร้อมของโครงการ	โครงการนี้มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งมีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของกระทรวง และจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดจันทบุรี และตราด ดังนั้น โครงการนี้มีความพร้อมที่จะผลักดันให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ทรัพยากรที่ต้องใช้	บุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย สหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน
งบประมาณ	57,000,000 บาท (ปี 2554) 171,000,000 บาท (ปี 2553-2556)
ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ (Stakeholders) หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการนี้	กลุ่มเป้าหมาย: เกษตรกร จำนวน 2,000 ราย (500 ราย/จังหวัด) พื้นที่ดำเนินการ: 4 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด
โครงการที่เกี่ยวข้อง	โครงการนี้มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับโครงการอื่นๆ ของกลุ่มจังหวัด ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชให้เหมาะกับสภาพของดิน 2. โครงการจัดทำเครือข่าย GIS ของผลผลิตการเกษตรของกลุ่มจังหวัด 3. โครงการควบคุมกำกับดูแลสินค้าให้อยู่ในมาตรฐาน GAP
ความเสี่ยง	เนื่องจากปัจจัยสู่ความสำเร็จของโครงการนี้ ส่วนหนึ่งมาจากความร่วมมือและบูรณาการในการดำเนินงานจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงมีความเป็นไปได้ที่อาจจะพบข้อจำกัดหรืออุปสรรค/ปัญหาในการดำเนินงานร่วมกัน
ระยะเวลา และกิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	ระยะเวลาของโครงการเริ่มต้นเดือนตุลาคมปี พ.ศ. 2554 สิ้นสุดเดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2556 โดยมีกิจกรรมที่สำคัญดังนี้

5. ผลการวิเคราะห์แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดของที่ปรึกษากับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่นำเสนอต่อ ก.บ.ก.

จากการพิจารณาทบทวนและวิเคราะห์แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกที่นำเสนอต่อ ก.บ.ก. เมื่อปลายเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบในด้านต่างๆ สามารถสรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

1) ความสอดคล้องระหว่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดกับแผนพัฒนาในระดับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกที่ทางกลุ่มจังหวัดได้นำเสนอต่อ ก.บ.ก. ซึ่งประกอบด้วย 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดของผลไม้ มีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลเนื่องจากแผนพัฒนาระดับประเทศ แผนพัฒนาภาคของ สศช. และแผนพัฒนาระดับจังหวัดในกลุ่มจังหวัดครอบคลุมการพัฒนาในทุกด้าน

2) ความชัดเจนและความเป็นเหตุเป็นผลของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่ทางกลุ่มจังหวัดได้นำเสนอต่อ ก.บ.ก. มีความสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา โดยมีการปรับวิสัยทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นถึงทิศทางการพัฒนาที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และมีความเหมาะสมกับศักยภาพของกลุ่มจังหวัด โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน 2 ประเด็นที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด ที่สามารถพัฒนาร่วมกันได้ทั้ง 4 จังหวัด และส่งผลกระทบต่อในเชิงเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงต่อ 4 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดได้อย่างแท้จริง ซึ่งได้แก่ ประเด็นการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่ได้ปรับใหม่คือ “เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับสากล และแหล่งผลิตผลไม้เมืองร้อนที่มีชื่อเสียง” ซึ่งแนวทางการพัฒนาได้สะท้อนอยู่ในประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเป็นไปตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา ที่พิจารณาจากผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด โดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกนั้น มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ขณะเดียวกันกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก มีชื่อเสียงใน

ด้านการเกษตรผลไม้ที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรสวนผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี ตราด และระยองนับเป็นจำนวน 1 ใน 3 ของประชากรของภาคตะวันออก และมีมูลค่าการผลิตสูง แต่มีปัญหาในการจำหน่าย นอกจากนี้การผลิตให้สินค้ามีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสามารถส่งออกต่างประเทศได้ รวมทั้งการกระจายสินค้าออกนอกแหล่งผลิตอย่างรวดเร็ว จะช่วยลดความเสียหายของผลผลิตและแก้ปัญหาราคาตกต่ำ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการเกษตรผลไม้เช่นกัน ซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับสองรองจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ดังนั้น กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกจึงมี 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญด้วยกันคือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูปและการตลาดของผลไม้ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นอกจากประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกมีความสอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่มจังหวัดแล้ว ยังสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดของ ก.บ.ก. ที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัดและนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กับกลุ่มจังหวัด รวมทั้งสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับจังหวัด นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่ทุกจังหวัดภายในกลุ่มสามารถทำร่วมกันได้จริง และส่งผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูง

3) ความสอดคล้องระหว่างเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์มีการกำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดที่ชัดเจนและมีความสอดคล้องกัน ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา โดยตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้นนั้นสามารถใช้วัดความสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนกลยุทธ์มีความสอดคล้องและตอบสนองกับเป้าประสงค์และตัวชี้วัดของแผนพัฒนาฯ รวมถึงมีความเป็นไปได้ในการแปลงไปสู่การปฏิบัติที่จะช่วยให้บรรลุประเด็นยุทธศาสตร์ตามตัวชี้วัดนั้นได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่อย่างไรก็ดี ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูปและการตลาดของผลไม้ การกำหนดตัวชี้วัดยังไม่ครอบคลุมเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ซึ่งได้แก่ เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลไม้เมืองร้อน เพื่อประสิทธิภาพการแปรรูป และพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ในความคิดเห็นของที่ปรึกษา นอกจากตัวชี้วัดซึ่งได้แก่ ร้อยละของมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่เพิ่มขึ้นแล้ว ควรเพิ่มตัวชี้วัดอื่นๆ อีก เช่น ร้อยละของมูลค่าการจำหน่ายผลไม้เมืองร้อนของกลุ่มจังหวัด ร้อยละของมูลค่าการจำหน่ายและส่งออกผลไม้แปรรูป ร้อยละของส่วนแบ่งทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น

4) คุณภาพของโครงการที่นำเสนอในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในภาพรวม โครงการที่นำเสนอในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด อย่างไรก็ดี ที่ปรึกษาสามารถตั้งข้อสังเกตบางประการได้ดังต่อไปนี้

- 4.1) ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน บางโครงการยังเป็นโครงการระดับหน่วยงานส่วนกลางหรือกระทรวง และบางโครงการสามารถผนวกรวมกันได้ อาทิเช่น “โครงการ MICE : Meeting Incentive Convention Exhibition และการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด” และ “โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด” ซึ่งในความคิดเห็นของที่ปรึกษามองว่า โครงการ MICE ควรเป็นบทบาทของกระทรวง ส่วนเรื่องการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนั้น ควรนำมาผนวกรวมกับโครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด โดยอาจเปลี่ยนชื่อโครงการดังกล่าวเป็น “โครงการพัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด” เป็นต้น
- 4.2) ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูปและการตลาดของผลไม้ มีโครงการเพียง 1 โครงการ คือ “โครงการปรับโครงสร้างสินค้าเกษตรอินทรีย์ภาคตะวันออก” ซึ่งในความคิดเห็นของที่ปรึกษา ควรเพิ่มโครงการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ผลไม้เมืองร้อนของกลุ่มจังหวัด โดยจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในฐานะเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวประเภทหนึ่งที่จะไปรองรับการขยายตัวทางการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดต่อไป ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการระหว่าง 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด

6. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

ในการดำเนินงานโครงการระยะที่ 2 นี้ สามารถสรุปประเด็นปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

	ประเด็นปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1.	หน่วยงานในส่วนกลางที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดไม่ทราบถึงโครงการในระดับกระทรวง รวมถึงระดับจังหวัด อันเนื่องมาจากขาดการประสานงานและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานในระดับต่างๆ อย่างบูรณาการ	หน่วยงานในระดับต่างๆ ควรพัฒนาการประสานงานและเชื่อมโยงระหว่างกัน โดยเฉพาะในเรื่องแผนปฏิบัติราชการ ซึ่งประกอบด้วยโครงการต่างๆ เพื่อการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ อันจะส่งผลให้การพัฒนามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง และทำให้เกิดการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพไม่ทับซ้อน และถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น
2.	หน่วยงานในส่วนกลางมีความล่าช้าในการจัดส่งหนังสือราชการถึงกลุ่มจังหวัดเพื่อแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินงานโครงการนี้ ทำให้กำหนดการในการลงพื้นที่ของคณะทำงานที่ปรึกษาค่อนข้างเป็นไปอย่างเร่งด่วนและกระชั้นชิด ส่งผลให้กลุ่มจังหวัดต้องเร่งดำเนินการประสานงานในกลุ่มจังหวัด ในขณะที่เดียวกันก็มีภารกิจเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมข้อมูลมากเท่าที่ควรเพื่อใช้สนับสนุนในการระดมความคิดเห็นในการประชุมเชิงปฏิบัติการ	หน่วยงานในส่วนกลางควรมีการวางแผนล่วงหน้าและเตรียมการให้พร้อมมากกว่านี้ เพื่อให้เวลาที่เพียงพอสำหรับกลุ่มจังหวัดในการเตรียมการ และไม่ให้ทับซ้อนกับภารกิจของกลุ่มจังหวัดที่มีอยู่เดิม
3.	ขาดการสื่อสารภายในหน่วยงานส่วนกลางอย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการที่มีการดำเนินโครงการนี้ ทำให้กลุ่มจังหวัดเกิดความเข้าใจผิดคิดว่า ไม่มีโครงการนี้เกิดขึ้น และเกือบจะดำเนินการประชุมเพื่อทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดกันเองภายในกลุ่มจังหวัดในเวลาที่ยับซ้อนกับระยะเวลาที่ทางคณะทำงานที่ปรึกษาลงพื้นที่	ควรพัฒนาปรับปรุงการสื่อสารทั้งภายในหน่วยงานส่วนกลางและกับหน่วยงานภายนอก โดยเฉพาะในระดับกลุ่มจังหวัด เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันอย่างถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน